

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Historiográfia 2: A modern építészettörténet története/Historiográfia				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége: Ferkai András andras.ferkai@gmail.com				
Kód: M-DE-202	Kapcsolódó tanterv: Designelmélet MA	A tantárgy helye a tantervben tavaszi félév: 2	Kredit: 5	Tanóraszám: 3 kontaktóra Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsolt kódok: di69-A-07 M-SZ-101-ELM-EPIMA-01	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: Építőművészet MA-szak; DLA vagy PhD hallgatók számára. Max. 5 fő.	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincs				
A kurzus célja és alapelvei: A Historiográfia 2. kurzus célja megismerni az építészettörténet tudományának kialakulását, attól kezdve, hogy különvált a művészettörténetől, feltárni sajátosságait és módszereit, mindazt, amit átvett a társadalom- és humántudományoktól, illetve a kultúratudománytól. A félév alapvetően a modern építészettörténet historiográfiájával foglalkozik, az 1930-as évektől az 1980-as évekig megjelent, meghatározó szerepű művek és recepciójuk elemzésével.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): <i>Tudás:</i> 1) Behatóan ismeri a historiográfia alapfogalmait és koncepcióit, és ezeket alkalmazni tudja az építészet történetének vizsgálatában. 2) Átfogó ismeretei vannak az eszme- és kultúrtörténet, illetve az építészet történetének fontos közös és egymástól elkülönülő történetéről. 3) Meggyőzően ismeri az építészettörténeti diszciplína történetírásainak egyedi szakszempontjait, így például sajátos forrástipológiáját és forráskutatási módszereit. <i>Képesség:</i> 1) Képes világosan különbséget tenni a különféle történetírói stílusok, attitűdök és hagyományok között. 2) Historiográfiai érvekre támaszkodva képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben. 3) Historiográfiai ismereteinek fényében képes az általa művelt szaktörténeti területek innovatív és kreatív fejlesztésére. <i>Attitűd:</i> Elkötelezett saját szakterülete történeti stúdiumainak elmélyült megismerése iránt.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. Bevezetés. Fogalomtisztázás: kinek szól az építészettörténet és kik írják? Mikor és hogyan vált el a művészettörténet diszciplínájától? Különbözik-e a modern építészet történetének írása a régebbi korokétól? A félév menete, munkamódszere, feladatok és értékelésük. Irodalom: Andrew Leach könyve (lásd a kötelező irodalom listájában! Nem árt előre beleolvasni.)				

2. A hagyományos, „objektív” építészettörténetírás. Henry-Russell Hitchcock: Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries, Penguin Books, Baltimore 1958; Előzménye: Modern Architecture: Romanticism and Reintegration, Payson & Clarke Ltd., New York 1929.
3. Elkötelezett művésztörténeti történetírás. Nikolaus Pevsner: Pioneers of the Modern Movement from William Morris to Walter Gropius, London 1936; Pioneers of Modern Design from William Morris to Walter Gropius. New York: Museum of Modern Art, 1949; magyarul: A formatervezés úttörői, Bp.: Gondolat Kiadó, 1977.
4. Elkötelezett művésztörténeti történetírás 2: Sigfried Giedion: Space Time and Architecture. The Growth of a New Tradition. Cambridge MA: Harvard University Press, 1941.
5. Háború utáni korrekció. Leonardo Benevolo: The History of Modern Architecture, London: Routledge & Kiegan Paul, 1971; MOME: G 9000, D 902, 903; OMIKK: C 83589/1-2, 806.902/1-2 (mindegyik németül)
Bruno Zevi: Storia dell'architettura moderna, 1955. FSZEK 8-24402
Bruno Zevi: The Modern Language of Architecture. Seattle: University of Washington Press, 1978. MOME: C 3386;
6. Progresszív és konzervatív kritika. Reyner Banham: Theory and Design in the First Machine Age, London: Architectural Press, New York: Praeger, 1960. MOME könyvtár: C 4231; OMIKK: 705.588.
Peter Collins: Changing Ideals in Modern Architecture, 1750-1950. London: Faber & Faber, 1965. MOME: C 955; FSZEK: 4-4584
7. Manfredo Tafuri and Francesco Dal Co: Modern Architecture, New York: Harry Abrams, 1979 (eredeti olasz kiadása. 1976). MOME könyvtár: E 2853; OMIKK: 908.962
M. Tafuri: Theories and History of Architecture, New York: Harper & Row, 1979 (eredeti olasz kiadása: 1968). OMIKK: 812.198
8. Kenneth Frampton: A modern építészet kritikai története, Bp.: Terc, 2002 (első angol kiadása: 1980)
9. Posztmodern kritika. Panayotis Tournikiotis: The Historiography of Modern Architecture, Cambridge – London: The MIT Press, 1999. OMIKK 816.912; FSZEK 8-280581.
10. Építészettörténet és kritikai teória. Neomarxista, feminista, posztkolonialista történetírás.
11. Összefoglalás, nyitva maradt kérdések megvitatása

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A bevezető óra után következő kilenc szeminárium az összes hallgató aktív részvételével zajlik. Az egyes órákhoz tartozó olvasmányok - kiemelt építészettörténeti művek (könyvek) közül mindenki választ kettőt, amelyből 20 perces referátummal készül az adott órára, míg a többiek a recenziók, kritikák, vagy saját gondolataik alapján 10-10 perces korreferátumot készítenek. Ezek alapján közösen vitatjuk meg a felmerült kérdéseket. Az olvasnivalókat az adott óra előtt egy héttel digitálisan elérhetővé teszem. A referátumokat és korreferátumokat a vonatkozó tanóra előtti nap délig kérem emailhez csatolt, névvel ellátott pdf fájlban hétről-hétre elküldeni. A fejenként két referátumot – a viták alapján javítva, tovább fejlesztve - a szorgalmi időszak utolsó hetében kérem ugyancsak pdf-ként megküldeni.

A tanulás környezete: tanterem (M 013)

Értékelés:

Teljesítendő követelmények:

Személyes órai jelenlét, aktív közreműködés a témák megtárgyalásában. Két referátum megtartása a félév során (egy-egy könyvről) prezentáció formájában, a többi órán egy-egy (összesen hét) korreferátum tartása (a könyvhöz kapcsolódó recenziókból, kritikákból). A két referátum javított formában történő leadása a félév végén, a szorgalmi időszak vége előtt.

Értékelés módja:

A szóbeli prezentációk és hozzászólások, illetve a javított referátumok utólagos értékelése. Az osztályzat a teljes féléves munkát tükrözi. A vizsgaidőpont így csak eredményhirdetésre és szóbeli értékelésre szolgál.

Az értékelés szempontjai:

Az olvasottak lényegének megragadása, elemző készség, historiográfiai módszerek felismerése, vitakészség.

Az érdemjegy kiszámítása:

A gyakorlati jegy a félév során felmutatott teljesítményt az alábbi arányokban értékeli:

órai aktivitás: 20%

Referátumok: 30%

Korreferátumok: 30%

Az írásban leadott két (javított) szöveg: 20%

Kötelező irodalom:

Andrew Leach: **What is Architectural History?** Cambridge – Malden: Polity Press, 2010. (pdf formában lesz elérhető)

Panayotis Tournikiotis: **The Historiography of Modern Architecture**, Cambridge MA – London: The MIT Press, 1999. (fejezetek pdf formátumban, a könyv a FSzEK központi könyvtár (8-280.561), a BMGE-OMIKK (816.912), PTE Művészeti kari könyvtár (720 T 80) állományából kölcsönözhető.

A modern építészetéről szóló fontos tanulmány: Mary McLeod: **Modernism, Histories of Postwar Architecture**, 0-2017-1. (<https://doi.org/10.6092/issn.2611-0075/6726>)

A további irodalom listája az egyes óráknál található, a művek a recenziókkal együtt hétről-hétre letölthetők lesznek pdf formátumban.

Egyéb információk:

A kurzus neve Historiográfia 2. de megelőzi a Historiográfia 1. kurzust, mely a designtörténet történetírásáról fog szólni.

Máshol, vagy korábban szerzett tudás elismerése (validációs elv):

A kurzuson való részvétel és teljesítés alól lényegében nem adható felmentés, egy-két feladat teljesítése máshol végzett hasonló tevékenységgel kiváltható.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Fogadóóra keddenként 13-15h között az Elméleti Intézetben